

Izhaja vsaki dan.

Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.

Posamične številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.

Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure so od 2. pop. do 9. zvečer. — Cene oglasov 16 st. na vrsto petič; poslanice, osumitnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON št. 1157.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez doposlane naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.)

Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konsorcijski lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcijska lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Ptošno-hranilnični račun št. 652.841.

Rodil se je Car nebeški ...!

Že v tretji se je zaprl Jan v hram v Rimu, na dolgo dobo celih 5 let v znamenje, da je zavlačal mir po vsem velikem in širokem rimskem cesarstvu. Mir je zavladel tudi v deželi judovski, ki je spadala takrat pod oblast rimskih imperatorjev. O tem miru je govoril že davno prej plemeniti prerok Izaija: »Zgodi se v najposlednji čas... in razkujijo svoje meče v pluga in svoja kopja v sepe...« Sredi velikega miru je prišel na svet imperator Avgusta, naj se popiše in sešteje ves rimski svet! Državne blagajne so bile prazne, pa je trebalo sestaviti državno statistiko, podlago državnemu življenju.

Rod Izraelov je dobro umel znamenje časa, prihod izveličarja Mesije je bil blizu. Šest tisoč mož iz stranke farizejev se niso hoteli podvreči ljudskemu štetju, samo da ne bi priznali vrhovne oblasti Rimcev nad izvoljenim narodom Izraelcev. Zнали so, da se ima vsak čas prikazati obljubljeni Mesija in oni so hoteli biti prvi in neoskrbenjeni njegovi podložniki.

Rimski ukaz je zval tudi Marijo iz Nazareta v Betlehem, rojstno mesto njene rodilnice, ki je spadala v kraljevsko plemo Davidovo. Avgustov ukaz je izvršil velik zgodovinski čin. V Betlehemu je bila upisana v državne arhive sv. rodovina z novorojenim detom. Kajti sredi gluhe, temne noči, v votlini na betlehemskih poljanah je porodila devica mati svojega jedinca — Jezusa Krista. Svete listine nam govoré, da je začela vsa očišča, da je bilo svetlo, kakor opoludne, da se krilati božji prepevali v zraku, da je angel javil rojstvo Kristovo pastirjem, ki so tam na poljanah pa li svoje šrede: »Slava v višjih Bogu, na zemlji mir in med ljudmi blaga volja!« — Tako so prepevali krilati božji in za njimi je veselo vriskala vsa narava.

Že nad tisoč let biva rod Slovencev po ravnih poljanah, po cvetlih holmeih, po strmih gorah, pa tudi ob valovitih obalah zelenega morja. Nad tisoč let že — pa še nikdar ni bil zaprt hram božjega malika Jansa. Od severa sili na nas Nemec, od juga Italijan, od vzhoda Madjar. Neprestano moramo držati v rokah bojno orožje, sicer nam vgrabi sovražni ptajec rojstno gredo.

Nad nami gospodarijo razne vlade in rabijo proti nam vse možne sisteme. Eno ljudsko štetje je komaj končano, že pripravljajo drugo — državne blagajne so vedno

prazne in vedno jih morajo polniti Slovenci, Hrvatje in drugi bratje Slovani se znojem svojega truda in s krvjo svojih sinov. Komu na korist? Sebi ne, ker oblasti mogotci so jim namenili trdo osodo brezpravnih sužajev. Čeh ni svoj, Poljaku ni dobro, Malorus je teptan, najhuje pa je Slovincem in Hrvatom.

Pod dunajsko vlado spada okoli 25 milijonov in pol prebivalcev. Od teh je po zadnjem ljudskem štetju 9 milijonov Nemcev, en milijon skupaj Italijanov in Romunov, nasproti celim 15 milijonom in pol Slovincem. Država dunajskega cesarja je po veliki večini slovanska, a v kljub temu nima v njej slovansko ime nikake veljave — ime Slovencev in Hrvatov je pa naravnost zaničevano! Na naši zemlji je vedno odprt Janov hram — srdit boj se razteza pa naši domovini povsod do zadnje, še tako skrite hribovske koče.

Ali se je torej čuditi, ako si želimo miru? Ne v viharju, ne v šumu orožja in vojnem ropotu, ampak v miru, v sladki nočni tišini, kakor v betlehemeski polunoci, nam pride odrešenje.

Slovenci, ne varajmo se — med nami ni miru!

Nam niso nevarni ptuji sovragi ob naših mejah, nam se ni bati njih mečev in sulic. Saj si zasmemo boljše od njih to železo in s krvjo zidati trdnjave ob naših mejnikih. Tisoč let smo že v boju — in še smo živi in zdravi. Ptuji sovragi nas ne morejo ugonobiti. Naša jedina nesreča je razdor, ki vlada med nami.

Kjer pa živi naš rod v domačem miru, tam si pripravljiva krasno in dišno bodočnost. Vsak človek nosi v sebi svojo srečo in svoje gorje — tako tudi ves narod. Tudi narod ima svojo dušo, ima svoje grehe in svoje kazen. Kdor ne ljubi svojega brata, lomi prvo zapoved odrešenika Mesije! Kdor seje prepir med svojimi brati, ne more čutiti sreče angeljskega blagovestja: »Sava Bogu na višjih... med ljudmi blaga volja!« Tako delo nosi prokletstvo njim, ki služijo ptujemu sovragu in njemu na ljubo delajo razdor med krvnimi brati.

Tržaški Slovenci so veliki trpimi. Nad njih silita italijanski naval in nemška stiska.

Državni, v največjem času tudi cerkveni oblastniki, jim niso prijazni.

Tržaški Slovenci nimajo šol, nimajo ravnopravnosti po uradih, prezirani so v cerkvi, — še celo ob mrtvaškem

odru so zasramovani! Oči delavnice, kjer si služijo vaskdanji kruh, do pred sam bžji oltar, kjer išče srčne tolažbe — povsod stoji ptuji sovrag proti njim: eni jih napadajo v imenu »državne modrosti«, drugi se jim pa rogajo pod geslom »resnice in pravice«.

In vendar ne obupujejo tržaški Slovinci. Umeli so blagovestje krilatev božjih, pa znajo, da nosijo v sebi nezlomljivo moč, ako so med seboj zložni, ako vlada med njimi »blaga volja« one svete betlehemeske noči. Napada jih ptuji sovrag — oni pa se umikajo, ampak gredo pogumno naprej. Vtrdili so si že mnogo važnih postojank, osnovali so si možna denarna zavoda »Tržaško posojilnico in hranilnico«, a zidali so si ponosen »Narodni dom«, zdaj se zbirajo v mogočne bojne vrste, da si izvojujejo še slovenskih šol. Ptuji sovrag je preplašen, pa se divi novim močem, novemu življenju tržaških Slovencev. Zastoj vsa sovražna sila, zastoj vsi sistemi, zastoj vsa ljudska štetja — saj morajo državni in cerkveni arhivi svedočiti o naši moči, o našem življenju in o naših pravicah, prav tako, kakor je moralo rimsko ljudsko štetje vsprejeti v svoje državne arhive svete betlehemesko rodovino.

Po slovenskih družinah vlada v sveti noči iskreno, srčno veselje. Sveti mir se razliva po vsaj slovenski zemlji. Ali nastane tako tudi, ko nastopi beli dan?

Tržaški Slovincem kličemo: bratje, kakor do zdaj, tako tudi v bodoči vztrežno naprejte! V tem je naša odrešenje in naša boljša bodočnost! Ko pojdejo pa tudi drugi naši slovenski bratje po tej poti, potem zavezni povsodi po naši lepi domovini betlehemeski spev: »Sava Bogu na višjih, na slovenski zemlji mir, — in med slovenskimi ljudmi blaga volja!« In takrat bo tudi naše odrešenje blizu!

V tem imenu želimo vsem Slovincem vesele in srečne božične praznike!

Iz Hrvatske.

Zagreb 23. dec. 1904.

Božični teden nas je obdaril prvim darom svojim. Imamo — župana! Po toli sijajni zmagi neodvisnega meščanstva, po toli nečastnem porazu nekdanje večine mestnega zastopstva, po padu in odstopu Mošinskega, ki je bil le igrača v vladinih rokah: prihaja na čelo uprave glavnega nam mesta dr. Milana Amruša.

Ta mož je bil že enkrat županom našega glavnega mesta in to od leta 1890. do

bi prebolel radi tabe Jelisava, da razpršim »ligo«, ki je meč v tvoje srece,

— Poskusi torej!
— Hočem, Jelisava.
— Povini mo Ivanu Mačvo.
— Počasi, prehitre, prestrašna si. Meni prepusti to. Kje je Marija?
— Spi. Čemu vprašuješ za Marijo?
— Pravim ti, čuvaj jo, da nam je ne otmejo ti besni plemiči.
— Otmajo? Si-li znorel? Oteti kraljico?

— Ravno kraljico. Ako imajo njo, ki je ovenčana s krono, ne trebajo več nas. Ljudstvo veruje v veličanstvo krone in nje sijaj. Marija je dete, a Bog zna, ne bi se li Luksenburgovec nad našimi glavami pobotal z ligo!

— Gorjanski! je zaklicala Jelisava v strahu.

— Pazi, Jelisava, zaupaj mojemu očesu. Bistvo je. Ne puščaj otroka od sebe a bodi vedno blizu mene, osobito, ko smo izven grada. Ta v gradu ne boj se ničesar. Lisko od Lučenev ter Kumani nas čuvajo; ali zunaj, zunaj je mnogo močnejih nego sta Lisko in kumanaka straža. Lahko noč, Jelisava. Jutri torej, a jaz odhajam, da si pripravim za jutri obraz, da mi ne izda duše.

Lahko noč, palatin, je rekla Jelisava, milostno ponudivši roko Gorjanskemu. Jutri sklenemo mir v slavo in vedno moč. —

1892., ko je bil Khuen razpustil mestni zastop, ker mu isti ni bil po godu. Amruš je človek velike naobrazbe (doktor medicine in prava), povsem neodvisen, ljubi svoj narod hrvatski in želi od sree, da se Zagreb povzdigne na odlično višino. Za časa svojega prvega županovanja je bil jako štedljiv. Danes pa si je pridobil mnogo izkustev, danes pozna želje in zahteve svojih sosesčanov, danes je tudi njegova dolžnost, da te zahteve, čim so opravičene, vrši po najboljem znanju in ra vsestransko zadovoljstvo. Čaka ga nešteto nalog, nešteto nerešenih, a gorečih vprašanj. Ako jih reši pravično, brzo in možko, dokaže, da je vreden zaupanja, ki je pol gajo vanj vsi njega sosesčani.

Leto so primiče h kraju, a tudi o »hrvatskem klubu« na hrvatsko-ogrskem skupnem državnem zboru se nam dozdeva, da se tudi on primiče svojemu koncu. Semkaj prihajajo namreč povsem zanesljive in neoporekane vesti, da je predsednik tega kluba, turopoljski kmet Josipovich, položil svojo čast radi — starosti. Sedaj si ta klub brzkone ne izbere več predsednika, in se utegne popolnoma stopiti z madjarsko liberalno stranko.

A to so imeli naši madjaroni že davno storiti. Sej tako že niso bili v Pešti nič drugega, nego material za glasovanje, kadar je trebalo liberalni stranki, da z večino glasov prerine do vprejema kakov predlog ali kaj aličnega.

Hrvatskih interesov oni niso branili, da si so imeli za to tisočkrat priliko, kajti Madjari, osobito oni Košutovega krila, želijo pred njihovimi očmi in dan na dan vse, kar se nazivlje, ali sme nazivljati hrvatsko. Proglasili so nas kakor skupino osmero madjarskih županij, vzkrali so nam prastaro pravo kraljevine, a »hrvatski« klub je pranašal vse to mirne duše. Naj torej ta klub, kakor tak, raje popolnoma izgine v madjarski liberalni stranki. Ali siniti mora dan, ko pobiti v Budimpešti drugih 40, ali ne mamelukov, ampak — ljudj, mož!

Vi ste že prinesli vest, da je na Sušaku baron Zmajević, okrajni predstojnik, zabranil družbi Nadježde Slavjanske pevanje hrvatske himne. More li človek — ki se vrhu tega ponaša starim hrvatskim baronstvom — zagrešiti večji atentat na lastno narodnost, nego ga je storil ta nesrečni človek?! O, »streberstvo« v Hrvatski se porajejo geniji — tvoji! A vidite, takemu človeku se ne dogaja ničesar, ko bi vendar zaslužil, da ga kaznujejo kakor prostega zločinca!

— Kraljice Marije?
— Nikola Gorjanskega.
— In Jelisave, seveda.

(Pride še.)

Ivan Ivanović.

Iz boja na Vztoku. — St. Vilinsky.

Nad stepo visi noč, vsa mirna in tiha. Le veliki Don hiti ponosno proti jugu. Njegovi valovi se svetijo v zelenkasto-srebrni luči in njihovo šumenje se glasi kakor otožen spev v pokojno noč...

Veter se igra z bičjem ob bregu in rezko šumenje visokih stebel se meša s šepetom valov velikega Dona.

Tja daleč proti obzoru pa se razteza molčeca stepla, žalostna in pokojna kakor noč, ki visi nad njo... Temen oblak je priplaval po nebu in razstrl lunin krajec, ki je motno svetil na te prostrane ravnine. V visoki travi, ki se giblje v nočnem vetru, se žari sedaj na milijone kresnic in vsa stepla se zdi posuta z nešteti iskrami... In glej, tam daleč na jugu gori nebo v temno — krvavem svitu. Nemara zažigajo daleč doli kje ob Donu suho trstje in žar ognja se razceza do neba...?

Ne bregu Dona samevati dve koč, oddaljeni par korakov druga od druge. Obe sta nizki, začrneli in veter potresa okenca, tu in tam s papirjem zalepljena.

PODLISTEK.

Prokletstvo.

Zgodovinski roman Avgusta Šenoe. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomič.

Prevel M. C-č.

IX.

— Nikdar! je skočila Jelisava ter je zagrabila palatino za roko. Oa pa je belo roko Jansvino primaknil k ustom ter jo poljubila, ali ne privkrat.

— Hvala ti, kraljica moja, po tem te spoznavam.

— Ali kaj hočeš, kaj nameluješ? Ne umejem te.

— Ti veš, Jelisava, da sem široko razširil krila. Nisem radi sebe, marveč, da tvojo slavo povzdigam k zvezdam. Pavel bi bil dober pomagač, da je v njem isto nagnenje. Ali naše misli so različne, različni so nameni. On bi se hotel ograditi z nepremagljivo trdnjavo, da se le more braniti; on bi hotel da bi v tej kraljevini Slavoniji ostalo staro hrasje, kakor je stalo od davnine. Jaz pa je hočem izrebiti tu, preko Drave in pri morju, jaz hočem, da bo tebi in meni ravna pot na jug in na sever. Pravica, zakon, kriče ti ljudje. Ali ako je ta zakon kamen ovire na tvojo pot, ali ni, da ga moraš odstraniti?

Da, pogajali se bomo, oni naj mirujejo. Stara beseda je: »Kdor ima časa, ima življenje.« Ako nam ne bo treba več miru, eh, tedaj...

— Tdaj?
— Zaupaj meni, Jelisava! Gorjanski dela zase, ker želi delati zate. Midva sva dve zvezdi na nebu, ki tečeta vsopredno in enako sijeta. Ugasneč-li eno, utrne ti tudi druga.

— Tako bodi, Nikola, je potrdila Jelisava. Delaj tako, dobro si zasnoval. Ali čuj, ne pozabi, ti imaš sine.

— Imam. Čemu ga omenjaš?

— Ravnokar sem se domislila nečesa. Držimo besedo nekoliko časa. Ne škodi, ker pravijo, da jo bo držal tudi Pavel. Privežemo ga na laško k sebi, dokler mirujemo. Spominjam se, da mi je Detrik Bubek govoril o krasni daklici, hčeri Pavlove sestre. Tvoj sin, ona deklica, Horvatova in Gorjanska kri, moja milost in oblast. Privezuj ga, Nikola, sorodnik ne izdaja sorodnika. Prodaj mi je rekel, da je deklica tu.

— Ve ženske vedno ženite.

— Ker je to najmočnejša mreža. Razmišljaj o tem, palatin! Saj so mi rekli, da pride semkaj tudi tvoj sin Nikola.

— Pride, jutri, ako Bog da. Ali dobro si umišljaj, kraljice. Rea, moja kri, Horvatova kri, hudi sta. Stari računi so to, star spor med enim in drugim plemenom. Ali tudi to

Med tem ko pri nas izvestna družba ljudij tudi nadalje sanja o »veliki« Hrvatski od Triglava do Balkana, med tem, ko v Hrvatski ne priznava druge narodnosti, nego Hrvatsko, pak živo delujejo v Sremu... paugermani. Zopet so osnovali dva nova »severevina« v Irigu in Beški! Ob naši današnji obnemoglosti in indolenciji ni nikako čudo, da med nami cvetejo rože nemškemu »drangu«, in da napreduje od dne do dne!

Rusko-japonska vojna pred forumom politike in jurisprudence.

(Piše J. M.)

II.

Vojna med Rusijo in Japonsko se je porodila iz miru, sklenjenega med Japonsko in Kitajcem.

Meseca februarja 1905. je bil kitajski admiral Ting v Vaj Haj-Vajskih — danes angležna kolonija, nedaleč in na nasprotni strani od Port Arturja — vodah razvil belo zastavo. Ni še minolo leto danj od tega, že so bili Japonci v vojni proti »nebeški državi«, postali absolutni gospodari Koreje in Mandžurije; že so bili stili neprijateljsko pomorsko silo. In v posesti Port Arturja in Vaj Haj-Vaja so se pripravljali, da udarijo v srce nebeške države, da po veliki cesti izvrše svoj vhod v Peking. Vsa — stara Evropa — zavidna in v strahu za svoje lastne interese — gledala je to grdim očesom. Le prividno — v želji, da stori glede Kitajca toisto, kar je že nekoliko let delala glede turške države — je pazila, da pod formo »statu quo« očuva svoje lastne interese, da protigra (odloži) kakoršna bodi delitev kitajske države, od katere vsaka evrepska vlast potegne svoj profit prej ali slej. Zaprečiti je hotela Evropa formacijo velike države, ki bi bila sposobna za največjo ekspanzijo, države ogrožene naravi, ki bi bila v stanju, da svojo ekspanzijo in svoje velike interese stavi v veliko konkurenco različnih plemen.

Kitaj je moral odnehati pred silo nevolje in volje — svojih porazov in volje evropskih držav — ter privoliti v mir, za njo jako neugoden mir.

Dne 30. marca 1895 je bilo sklenjeno med Kitajem in Japonsko provizorično premirje. Protokoli premirja so bili podpisani od obeh vlasti v formi traktata in punktacij kakor uvoda za prihodnji definitivni mir. Trebalo je namreč dati prilike toliko japonskemu markiju Ito, kolikor kitajskemu kancelarju Li-Hung Čangju, da se pod varstvom provizorično sklenjenega miru okrepita na ta, za svojo domovino toli usodni korak, da pripravita potrebni material, na čegar temelju je hotela Japonska tudi formalno ustreči svojim davnim sanjam ter zagospodariti nad vso Korejo, (radi katere se je formalno vodila vojna) in nad delom Mandžurije, ter je hotela doseči, da bi — pod pretvezo denarne in finančne lige — sedlovala tudi v kitajski administraciji Kitaja.

Japonska je hotela torej počasi napraviti iz Kitaja vazalno državo. Kitaj pa je hotel se svoje strani pripraviti se na diplomatske finese, s katerimi jedaini (ako ne bi prišel kak deus ex machina) bi mrgel oslabiti moč

ponosa Matsu hita (japonskega cesarja) v Kitaju.

In dozorelo je slednjič: dne 17. aprila je bil v Simonoški sklenjen garantirani mir, ki je bil od strani Kitaja ratificiran dne 8. maja v Čifu.

Rusko-japonska vojna.

Trst, 24. decembra 1904.

Izvajanje japonskega vojnega načrta; njega zmote; kritična razmotrivanja. (Dopis iz strokovnjaškega peresa.)

(Dalje.)

Prvi teh genijalnih maneverskih izpadov je bil izvršen od črte Harčen-Kajčev preko soteske Dalin in Činpuhin proti levemu boku in hrbtu II. japonske armade generala Nodzu. Tu je bila začetkoma bržkone odposlana iz Fakušana proti Fengvančengu v ojačenje Kurokija. Rečenemu ruskemu izpadu je bil namen, da armada Nodzu zavleče na zapad proti Sinjanu, kar se je tudi popolnoma posrečilo. Na ta manever Kuropatkinov bi bilo japonsko vojskovodstvo najizdatneje odgovorilo, ako bi bilo uprizorilo generalen izpad glavnega dela I. in II. armade, kakih 140.000 mož, pustivši primerne sile na poteh v Hajčen-Kajčev ob cesti Fengčengvan-Liaojan. Ta generalni japonski izpad bi se imel izvršiti direktno preko soteske Modulun in Motien proti Liaojanu. Valed tega bi se bilo desno krilo itak že slabše ruske vojske (kakih 60.000 mož) hitro unasknilo samo ob sebi. V najboljem slučaju bi bili Rusi dosegli ravno še pravočasno tisti pozicije južno od Liaojana, ki so jih imeli pred bitko pri Liaojanu, od 25. avgusta do 4. septembra. S tem bi si bili Japonci prihranili mnogo spopadov bogatih na izgubah.

Tako pa se ni zgodilo le to, da se je vojska Nodzu dala po Kuropatkinovem gibanju iz severozapada zavesti v ločenje od armade Kuroki, marveč je morala japonsko vojskovodstvo dva tedna potem še temeljiteje sestiti na limanice Kuropatkinu po tega poslednjega drugi istotako genijalni in drzni diverziji proti Vafankovu. Kajti tudi tu ni Kuropatkin najbrže namerjal nič drugega, nego da — pod pretvezo, da boše rešiti Port Artur — tudi III. armada generala Oku zvali na zapad na veliko cesto Kinčev Hajčev. To je hotel Kuropatkin doseči, da se na ta način končno reši grozeča nevarnost združenega napada 2 ali celo 3 japonskih armad (220.000 Japoncev proti 60.000 Rusov) v najkrajši smeri proti Liaojanu Mukdenu.

(Pride še.)

Rusi vzeli zopet »grič 203 metrov«.

Iz Londona javljajo: Glasom poročil, ki so dospela semkaj iz Tokija, se potrjuje vest, da se je Rusom posrečilo zavzeti nazaj »grič 203 metrov«. Podrobnosti o tem dogodku še manjkajo. Sodi se pa, da so Rusi iznenadili japonsko posadko na omenjenem griču ter tako dobili grič zopet v svojo oblast.

Izpovedbe kapitana Klado.

Vzemi kateri koli slavofobni list v roke, povsodi bodeš čital slavospeve ruskemu ka-

pitanu Klado, ker je baje odkrito priznal nekatere pomanjkljivosti o ruski vojni mornarici. Izpovedbe kapitana Klado beležijo s tako slastjo, kakor da jim je prišlo osrečevalno blagovestje. Pa dobro! Ni na kraj mihi nam ni, da bi hoteli oporekati resničnosti izpovedeb rečenega kapitana. Toda vprašati smemo s polno opravičenostjo so-li vojne mornarice drugih držav brez vseh pomanjkljivosti?

Toliko mimogredé.

Nekaj drugega nam je na srcu in v namenu. Imamo pred seboj še drugih izpovedeb istega kapitana Klado. Mož ni govoril zadoje dni samo o pomanjkljivosti v ruski vojni mornarici, ampak še o nekem drugem dogodku velike važnosti — o dogodku z angleškimi »ribiči« pri Hulu.

Če je svet jemal že prve izpovedke kapitana Klado kakor čisto neoporečno resnico, potem mu ne sme, bi menili mi, odrekati vere tudi glede njegovih izpovedeb o hulski aferi.

Rečeni kapitan je imel zadnji čas razgovor z nekim sotrudnikom pariškega lista »Journal«. Na vprašanje o dogodku pri Hulu, je odgovoril kapitan Klado doslovno: »Šestindvajset let že sem v mornarici; vem, kaj je torpedovka, vem, kaj je ribiški čoln, vem, kaj je kakor ribiški čoln maskirana torpedovka. S svojimi lastnimi očmi sem videl — in se nisem mogel motiti v tem — kako sta se dve torpedovki bližali naši admiralški ladji »Suvarov« in sta bili pripravljene za torpiliranje. Vreme je bilo lepo, mesec je svetil jasno, da, bili sti torpedovki. Jaz ostajam pri tem: mi smo se morali za-varovati, ker seer bi bili torpilirani. Nam je žal, kar se je zgodilo z ribiči. Ali čemu so bili poleg onih torpedovk?»

Na vprašanje o njegovem mnenju o kampanji angleškega novinstva radi hulske afere, in na vprašanje, da li ni to novinstvo hotelo vojno Anglije proti Rusiji, je menil kapitan Klado: »Ne, nadejali so se samo, da se bo morala naša eskadra radi preiskave zaustaviti. Ali ni se jim posrečilo.«

Slednjič je izjavil kapitan Klado o bodohi skojah baltijske flote, da ni misliti na veliko bitko pred pretekom kakih dveh mesecev, dokler Rusi ne združijo svojih sil na morju. Le če bi Japonci prej izvali, se bodo Rusi bili. »Jaz poznam« — je rekel Klado — »našrt Roždestvenskega. Isti je občudo danja vreden in vreden vsepa.«

Da čujemo, kaj poreko rusofobi o teh izpovedbah kapitana Klado? Ne pa da biga hoteli kar neskrajno označiti za človeka, kateremu ne gre vera. Če jim je bil najveljavnejša avtoriteta, mož resnice, ko je govoril o pomanjkljivosti v ruski vojni mornarici, pa zaslužijo vso vero, ko govorijo o hulski aferi. Zato konstatujemo, da izpoveduje kapitan Klado: da se je pri Hulu nameraval atentat na rusko brodovje, da so bile japonske torpedovke, ki so hotele izvršiti ta napad, in da je bilo postopanje poveljnika ruskega brodovja povsem opravičeno.

Drobne politične vesti.

Jugoslovanski informacijski biro. Hrvatskim listom javljajo iz Srbije, da se, že davno obstoječi načrt, naj bi se v

pospeševanje skupnih interesov Jugoslovancov, ustanovil informacijski biro, uredniški s prvim jazuvarjem 1905. (st. stla). Sedež tega biroa, čegar glavna naloga bo, da brzojavnim in pismenim potom razširja vesti, bo Beligrad in njegovim voditeljem je izbran slovenski novinar Milan Plut.

V političnih krogih sofijskih pozdravljajo zelo simpatično vetanovitev tega informacijskega biro in nadejajo se, ker bo voditelj Slovenec, da bo izključeno vsako strankarsko šovinistiško stremljenje.

Taktika štajerskih Slovencev. Iz Maribora poročajo, da se bo na zaupnem shodu, ki se bo dne 27. t. m. vršil v Mariboru, določila nadaljna taktika slov. štajerskih posl. v štajerskem dež. zboru.

Londonski ruski poslanik. Iz Londona javljajo, da je ruski poslanik na angleškem dvoru nastopil štiritedenski dopust ter da se poda v Petrograd. Kralj Edvard ga je vsprejel v avdijenci.

Grška zbornica. Iz Aten poročajo, da je zbornica dala ministertvu nezaupnico. Valed tega poda ministertvo svojo ostavko.

Nemški cesar odlikovan. Iz Madrida javljajo, da je španski kralj Alfonz imenoval nemškega cesarja Viljema generalnim kapitanom španske armade.

Irredentovske demonstracije v Benetkah. V gledališču Goldoni v Benetkah je prišlo v četrtek zvečer do velike irredentovske demonstracije. Med predstavo so metali z gornje galerije v dvorano na tisoče tribarvnih listkov, a občinstvo je pri tem klicalo: »Živela Italija, Živio Trst in Trent!« V eni loži so sedeli gojenci poljedelske akademije. Isti so razobesili narodno zastavo. Na odru se je zbralo več umetnikov, ki so deklamovali »Saluto italiano« od Carducci-ja. Tu je pa posegla vmes policija. Hotela je vdreti tudi v ložo akademikov, da bi odstranila zastavo. Akademiki so se pa zabarikadirali ter so nadaljevali svoje vsklike na Trst in Trent, dokler ni policija vlomila vrat ter akademike aretovala. Ker se občinstvo ni hotelo pokoriti policiji, da zapusti dvorano, je policija ukazala ugasniti luč. Počasi se je potem gledališče izpraznilo. Na Markovetrgu so se demonstracije poročile, dokler niso karabinjerji in pol. praznili trga.

Za sveto pravo naše. Za glagolicev majku našo. Spisal I. Stojanović dekan in župnik. Pod tem naslovom je župnik in dekan I. Stojanović v Inokovih na Hrvatskem zbral v knjigo vrsto svojih člankov in govorov na obrambo glagolice. Stojanovićeva knjiga je kodeks silnih argumentov proti nasprotnikom glagolice, za to je potrebno, da jo prouči vsakdo, komur je do tega, da bo v tem važnem vprašanju pripravljen za borbo. Knjiga velja 90 stot. a pošto 1 krono, a dobiva se v knjigarni Reich v Vinkovcih in pri samem pisatelju.

Potovanje nadškofa Posilovića v Rim. Iz Zagreba poročajo, da odputuje zagrebški nadškof dr. Posilović v prvi polovici meseca januarja v Rim na svečanost beatifikacije Marka Krizina Križevčanina. Nadškofa bo spremljalo v Rim več kano-nikov.

Dalje v prilogi.

zamisljeno v daljavo... Hoteli so mu jih zavezati, a on si jih ni pustil.

Pred tem visokim, ruskim junakom pa je stala desetorica mongolskih pritlikavcev, naslonjenih na puške. Mlad častnik, inteligentnega obraza in malce škilečih, mandeljevih oči, pa je zrl na mapo in si nekaj zapisoval.

Nekaj te desetorice jih je gledalo malomarno v daljavo, nekateri pa so opazovali Ivana Ivanovića.

A on se ni bal. Saj je sladka smrt za carja in za veliko, sveto Rusijo... In ruski junak ne pozna strahu, ko umira za svojo domovino, za svojega carja...

In Ivan Ivanović je iskal smrti. Od tedaj, kar je bil vzel slovo od stare mame Varuške, od one noči, ko mu Katjuša niti odprla ni, da bi mu dala roko v slovo in on njej morda zadnji poljub na male ustne: od tedaj si je Ivan Ivanović želel smrti.

Daleč ga je nosil njegov iskri, kozaški vranec, mnogokrat ga je rešil iz obsega sovražnih pušek in marsikatero važno poročilo je prinesel svojem poveljniku. Saj ga ni bilo drznejšega izmed ruskih vojakov, nego je bil Ivan Ivanović...

A danes so ga zajeli sovražniki. Še malo trenutkov in deset krogelj iz mongolskih pušek prodre srce najdrznejšega

Pred eno teh koč sedita dve ženski: stara Varuška in Katjuša, mladenka, ki jo je prišla nocoj obiskat...

Pa ni prišla danes prvič! O ne, vsaki večer prihaja k Varuški in vsaki večer govori z njo o Ivanu, nje sinu, ki je odšel daleč... daleč — v boj za carja...

In rada govori Katjuša o Ivanu. Skoraj rajše, nego stara Varuška, njegova mati... In vedno jima je tako mirno in otožno v srcu, ko govorita o njem... Vsakokrat, ko se pripogiba stara Varuška in si briše solzne oči, se tudi Katjuši sveti moko v modrih, otožnih očeh... Nemara so solze za Ivanom...

In tudi nocoj sediti skupaj pred koč... Noč leži nad pokojno stepo in tudi oni dve molčita.

Varuška misli na Ivana, ponosnega in lepega svojega sinu.

Sladko-otožno jej je v srcu ob spominu nanj. Nič strahu in skrbi ni v njenih prsih — saj je šel v boj za sveto, veliko Rusijo... za carja... Samo mirna, komaj čutna otožnost jej polje skozi dušo in gorka, udana ljubezen jej polni srce. Ljubezen, ki jo čuti edino ruska matuška za svojega sina, ki je šel v boj daleč na Vztok...

In Katjuša tudi misli na Ivana.

Zopet ga vidi, ponosnega in lepega,

pred seboj in njegove oči zro vanjo s skoraj otroško zaupnostjo. Kako jo je ljubil, ta ponosni junak, njo, malo, nežno devojko! Svojo dušo bi bil dal zanjo...

O, in ona ga je tudi ljubila... Tako le v tihih večerih ga je čakala, ko se je vračal s čolnom po velikem Donu, kjer je ribaril... In vsaki večer je prišel mimo in jo pozdravljal... In ljubila sta se z veliko, udano ljubeznijo...

Samo oni zadnji večer, ko je prišel po slovo, ga ni čakala... In ni mu odprla, ko je potrkal na okence, da-si je vedela, da pojde daleč v boj za carja in za veliko, sveto Rusijo... Tesnoba in žalost je bila v njenem srcu oni večer in v straku mu ni odprla...

Slišala je njegove korake, ko je odhajal, skočila po koncu in odprla mala vrata. A Ivan je bil že daleč, niti ozrl se ni... Ona pa je vso noč močila posteljo z grenkimi solzami...

Ravno taka noč je bila tedaj, kakor nocoj... Pokoj je vladal nad tiho stepo, le veliki Don je šumel in vmes se je slišalo rezko šepetanje trstja na bregu...

Varuška poleg nje je vzdihnila...

Krvavo rdeč žar na jugu je pojemal in mesec je zopet posvetil izza oblakov.

Tedaj se je začel visoko v zraku sre-

Domače vesti.

Čitateljem. Radi visokih praznikov izide prihodnja številka »Edinosti« v torek zjutraj ob navadni uri. Ker so danes tobakarne zaprte, se bo list prodajal le na obeh kolodvorih. Jutri pa bo ta današnja številka v razprodaji po vseh tobakarnah.

Povišanje v viši činovni razred. Ravatelj tukajšnje nemške višje gimnazije dr. Gustav Heigl je povišan v VI. činovni razred.

Dogodki v Riečanjih. Iz Riečan nam piše: Ves ta teden se govori, da nam hočejo visoki krogi tudi letos privoščiti slično božično praznino, kakor lani, to je, da nam bo sveti božični večer preživeti pod varstvom orožniških bajonetov. (Mi se nadajamo, da se to ni zgodilo. Nadajamo se to v interesu miru in dobre stvari. Op. ured.)

Letos so že pri nas drugi božični prazniki ob zaprtem hramu božjem, a tretje leto že, odkar nismo v lepem božjem miru slavili teh velikih praznikov.

Žalostno je to, ali naša vest nam ne očita ničesar.

Nikar naj se ne misli, da smo mi res taki v trdglavnosti okameneli ljudje, da nam ni nič več do nabožnega in cerkvenega življenja. Ne, nismo taki, ampak le opisujejo nas kakor take. Mi pa hočemo nepremično pretrpeti tudi to krivico, ker nočemo odjenjati, dokler ne izvojujemo zmage svojemu pravu. Zdi se nam, da so ravno ti prazniki najpri mernejši trenutek, da vnovč odkrito in lojalno izjavljamo to. To so dnevi miru, po bratimstva, dnevi, povečeni velikemu spominu na rojstvo Zvečenika — pravice in svobode. Zato menimo, da je ob teh praznikih najlepši trenutek za naš apel na mogočne kroge, naj enkrat nehajo dajati zaslonbo njim, ki v svoji trmi in animozosti proti nam trdovratno zgrajajo pot, ki more dovesti pri nas do miru, do pravice in do zadovoljstva. Uvsžujejo naj besedo dra. Kreka in naj pomislijo, da v stvarih, ki se tičejo dušnega miru in dušnega življenja, treba slušati — glas ljudstva!

Ne samomor, ampak umorstvo. Sada je doznano, da se ni pokojni Karol Hoffbauer umoril sam, ampak da je bil ubit po dosedaj še neznanih zločinih. Do te gotovosti sta privedli dejstva, da so zdravniški izvedenci, preiskovaje truplo pokojnega, našli na glavi dva udarca s kladivom in pa, da se je v hiši, kjer je stanoval pokojnik, našel škaf vode, v katerem so si zločinci umili roke.

Rojaki. Karkoli napišete v teh prazničnih dnevih, to opremite z narodnim pečatom »Ciril-Metodijevem kolekom«. Na tem znaku spoznajte in po njem sodite rodoljubja svojih prijateljev in znancev.

Cerkvena in državne oblasti proti slovenskemu jeziku. Iz pevskih krogov smo prejeli:

Nekdaj smo mi tržaški Slovenci smeli ukazovati poslednjo čast svojim dragim pokojnikom s tem, da smo peli žalostne v cerkvah in na ulicah. Po »zaslug« cerkve

nih in državnih oblastev nam je že dlje časa zabranjeno to v cerkvi in tudi na ulicah. To je: dovoljeno nam je že, če hočemo peti — latinsko! Nam ne gre v glavo, zakaj da bi morali peti latinsko, ko je vendar pesem namenjena ljudem, ki imajo svoj lepi živi jezik! Zakaj bi omenjeni oblasti ne dovolili državljanom, da dajajo izraza svoji tugi in da telesijo žalujejo v živem jeziku — v jeziku, vsvarjenem po stvaritelju neba, in zemlje?!

Mi ne vprašujemo in ne zahtevamo nič, kar bi ne bilo — naravno. Mi zahtevamo od cerkvene oblasti, da naj nam ne brani izražati svoja čutila v svojem materinem jeziku. Kar zahtevamo, dosežemo, ako se z druženi obrzemo do višje cerkvene oblasti ter tam uljudno zahtevamo, kar se nam ne more odrekati ne po božjem in ne po naravnem zakonu. V slučaju pa, da se nas in naše zahteve odbije, si pa temu primerno uredimo svoje nadaljnje poslovanje.

Redarstvena oblast nem brani peti na ulici z izgovorom, da bi to bilo nevarno za — javni red!

Prosimo to c. kr. oblast naj nam navede le en sličen slučaj, v katerem bi se bilo dogodilo kaj, kar bi bilo nevarno miru ali redu! — In vendar smo v prejšnjih časih smeli in tudi peli ob mrtvaških sprevodih na javnih ulicah. Mi smo gotovi, da ga ni divjake, ki bi motil pobožno petje ob mrtvaškem vozu, pa bil tudi najzagrizenejši nasprotnik Slovencev in njih jezika. Kakor do cerkvene, tako naj bi se vsa prizadeta pev. društva obrnila tudi do c. k. redarstvene oblasti. Da vidimo, da-li se bo tudi vsem nam združenim še nadalje odrekalo to najprimitivnejše človeško pravo!

Zadnji nastop sv. Jakobskega duhovnika Saulija nazaj, da nekaj ukrenemo, osobito, ko se skuša izganjati naš jezik celo iz zasebnih stanovanj!

Ko smo svojočasno prosili na redarstvu, da bi smeli peti vsaj v večah, odgovorilo se nam je da veže so javne in da se nam torej ne more dovoliti. »V stanovanjih smete peti kolikor vam drago, ker tam nimamo mi ničesar vzkazovati!« Tako nam je bilo rečeno od c. kr. redarstvenega urada. Kakor pa vidimo, sazajo latinizatorji se svojo jeto še dalje — v privatna stanovanja!

Zganimo se in dogovorimo se za skupno akcijo v protest proti temu, da se postopa z nami, kakor gotovo ne bi se — v Turčiji.

Boj brez upa zmage so začeli mariborski nemški občinski svetniki, vsprejemši predlog odvetnika dra. Lorberja — ki pa je svoj trehul zredil z denarjem slovenskega kmeta — naj mestni zastop prepove trgovcem in obrtnikom razbošanje napisov v slovenskem jeziku. Socijalni demokrat Kreinig se je ujet temu predlogu, rekli, da bi takov sklep pomenjal žaljenje slovenskega naroda. To je bilo sicer povsem pametno povedano, ali kdaj so se nemškega fanatizma pijani ljudje menili za to, kar velevala pamet?! Vsprejeli so torej predlog in s tem zadali ljut udarec — po vodi! Nerav mariborskega okraja je taka, da mariborski trgovci in obrtniki enostavno ne morejo po-

grešati slovenskih odjemalcev. Kar se tiče slovenskega jezika v mariborskem trgovskem svetu — pravi »Domovina« — je sklep mestnega sveta o odpravi slovenskih napisov taka oslarija, da Nemce kar po zobeh bije. Slovenske napise napravljajo malone vsi nemški trgovci iz tega zelo lahko umevnega in naravnega razloga, ker jim neizogibno treba tega reklamnega sredstva. Po vseh mariborskih trgovinah se govori trikrat več slovenski nego nemški, ker so kupei po veliki večini — Slovenci!

Nemški srditeži so zapričeli boj proti razmeram, ki se razvijajo iz narave ven. Boj proti naravi hočejo vojevati?! To je boj brez upa zmage! Dokler trgovci — pa bil še tako »nemški« — ne bo mogel pogrešati slovenskega kupca, bo rabil tudi slovenska reklamna sredstva! Te resnice ne odpravijo vsi sklepi mestnega zastopa mariborskega.

Razpis častnih nagrad družbe sv. Mohorja. — Odbor družbe sv. Mohorja razpisuje dve častni nagradi, in sicer: a) tri tisoč kron za daljšo povest v obsegu 15 do 16 tiskanih pol, in b) petnajst sto kron za krajšo povest v obsegu 8 do 10 tiskanih pol v obliki »Slovenske Večeraice«.

Snov povestim bodi vzeta iz domačega narodnega življenja in se naslanja ali na slovensko, bodisi cerkveno, bodisi posvetno zgodovino, ali pa na družabno (socijalno) življenje našega naroda.

Pisatelji se naj ozirajo na to, da ste obe povesti namenjeni preprostu ljudstvu kakor družbeni knjigi. Zatorej bodi jezik preprost in lahkomemben, vsebina pa primerna namenu družbe sv. Mohorja.

Rokopisi, lepo in razložno na eni listni strani pisani, se naj dopošljejo do dne 31. decembra l. 1905. družbi sv. Mohorja v Celovcu brez pisateljevega podpisa; ime pisateljevo se prideni v zaprtim zavitku, ki pa naj nesi naslov dotične povesti in tudi pove, za katero nagrado se poteguje.

Odbor družbe sv. Mohorja objavi svojo razodbo o priposlanih rokopisih tekom naslednjega travna leta 1906. in tedaj tudi izplača nagrad.

Ako bi odbor nobeni povesti iz kakega koli vzroka ne mogel prisoditi častne nagrade, sprejme vendar tudi manj dovršene proizvode, če se mu zdé pripravi za družbo sv. Mohorja, ter jih odkupi po dogovoru z dotičnimi pisatelji.

V Celovcu, dec. 17. grudnia 1904.

Za odbor družbe sv. Mohorja:

Jožef Rozman l. r., Lambert Einspieler l. r., tajnik, predsednik.

Iz Kanfanara v Istri pšejo: Soproga Zalaznik, Slovenca, sta zgoridila pri posaji v Kanfanaru hotel in restavracijo za popotnike, kjer se je gospa Zalaznik na svoje ime bavila s trgovino vina na debele. To, sveda ni bilo po volji tukašnjih trgovcev, a morda tudi drugim ne, ker lanskega leta so jej uhrali prešča, a minoli ponedeljek so jej zlikovali po noči odprli klet, ukrali dva sodčka Cognaca ter zapalili hišo, ki je z vsem, kar je bilo v njej, zgorela do tal. Rešili so le malo stvari. Škoda je ogromna.

Za »Božičnico« so radije darovali Jedač gg.:

Matej Traha c. k. stražar v Koprju je nabral 20 kron 12 sot, katere so darovali: Kramberger duhovnik c. kr. kaznilnica, Vardjan Franc nadst., Fabič Ivan straž., Samec Martin straž., Rakar Matija straž., V. žitni Franc straž., Treba Maks straž., Mreue Rafael straž., Tinta Mihael straž., Šuli Ivan straž. po 1 krono; Gulič Franc straž. 79 sot., Pink Ivan nads. 60 stotink, Uplaznik Vincenc nadstraž. 32 sot.; stražarji: Štufa Rudolf 60 sot., Zornik Ivan 50 sot.; Sever Karl, Klančček Blaž, Dršček Štef., Jelušič I. an, Furlan Matija, Peteln Franc, Mrušič Ivan, Anđel Milael, Kopač Fran, Viles Alojz, Bratkovč Franc, Venc Vincenc, Poljar Andrej po 40 stotink; Kramar Ivan, Ferjarič Josip, J.ž Franc, K.čevar Pavel, Kobelj Josip po 30 stotink; Bergine Ivan 21 sot., Rukč Andrej in Šone Josim po 20 stotink.

V imenu uboge deč se najrčneje zahvaljuje

M.ša Grom, blagajnič. rica. ul. Forecbo 4.

Nenavadno gesto meglo so imeli v t. t. večer v Ljubljani, tako, da so niti svetlih svetilk ni videli.

Darovi. V veseli dražbi vedno vrlih in požit ovalnih N. b. Zuccer, kakor tudi Brcev in Gorjancov, nabalo se je za »Učiteljki

konvikt« v Ljubljani 11 K 20 st. — Iskrena hvala!

Umor radi ponarejenega bankovca. V Kapfenbergu na Štajerskem je kovač Ziegler kazal v gostilni bankovec za 1000 kron, ki pa je imel le na eni strani podobo bankovca, na drugi strani je bila pa sreška. Hlapca sta šla za njim ter ga ubila radi tega ničvrednega papirja.

Iz »Škrata«:

Ra do ve den t a t.

Tat: »Gospod sodnik, prosim, da razpravo odložite, ker je moj odvetnik zbolel.«

Sodnik: »To ne gre. Vas so pri tatvini zalotili in res ne vem, kako bi vas mogel odvetnik braniti.«

Tat: »Tudi jaz ne vem, zato sem pa toliko bolj radoveden, kaj si je gospod odvetnik v moj zagovor izmislil.«

Razne vesti.

Star rokopis. Neki francoz, imenom de Nelhae, je našel v Vatikanu rokopis glasovitih Petrarcovih sonetov.

Rusija in Italija. Italijanski listi poročajo, kako neki Barenstanne (menda Bärenstein!), Žid, živeči v Moskvi, opisuje zadnje demonstracije, dogodivše se v imecovanem ruskem mestu. Sodeči po pisavi »Barenstannejevic«, je bil v Moskvi cela — revolucija (!) v kateri je dobil ta Ždek po ušesih — ker se je vtikal v posle redarstva. Ljudstvo je bilo — pripoveduje — popolnoma mirno, a redarstvo je navalilo na narod s tako silo, da — ko bi bilo res, kar piše ta Abrahamov sin — bi danes imela Moskva vsaj par tisoč prebivalcev manje, nego jih je imela pred opisanim dnem! Zaprtnimo si, da je Žid Barenstanne le »opazoval« demonstracijo in je bil od redarstva »grzun« izdelan. Kaj bi pa bilo, ko bi bil ta junak med demonstracijami!

No, pomirimo se! Saj razen imenovanega Žida ni bil ranjen nikdo drugi — vsaj Barenstanne ne ve povedati nobenega konkretnega slučaja!

Grozni pa so vendar ti ruski redarji, da si upajo opaziti celo kakega Žida, ako jim dela zgago.

Sedaj ko smo nekoliko opisali rusko revolucijo, v kateri je redarstvo rabilo celo — palice, obrnimo se malce v Italijo. V Palombari Sabina in v Corchiano so se dvignili kmetje in zahtevali, naj se jim da primerne zemljišča, da jim bo možno — živeti! Tu so posredovali karabinerji in — vojaštvo. Posebne nesreče ni bilo (vsaj »Piccolo« ne ve nič o kaki posebnosti!), ako izvzamemo slučaj, ko je vojaštvo streljalo — v zrak in po nesreči zadelo neko žensko v — nogo!!

Koliko ranjenih in aretiranih je bilo v Italiji, na omenjeni revoluciji (?) ne ve nikdo povedati — ker ni bilo tam v bližini nobenega Žida (!) ki bi poročal t. ž. šk. in drugim prijateljem!

Pustimo šalo na stran in povejmo vsem Židom in Židovčutom, da naj ne alikajo ruskega vraga za tako črnega — ko je v resnici mnogo bolj črna oni v blaženi deželi polenta!

Hči severoameriškega predsednika Roosevelta se baje zaroči, kakor javljajo angleški listi, s švedskim princem vojvodo šonskem, najstarejšim sinom švedskega prestolonaslednika.

Promocija angleške princesinje. Iz Londona javljajo, da je sestra angleškega kralja Edvarda, princesinja Lujiza, vojvodinja Argyl, bila v torek promovirana v svečani dvorani londonskega vseučilišča na čast doktorja prava. Promocijo je izvršil znameniti učenjak lord Kelvin.

Draga knjiga. Nedavno so v Londonu na javni dražbi prodajali dragocene knjige. Največe presenečenje je vzbudila knjiga »Psalmorum Cudex«, ki je bila tiskana s prvimi iznajderimi črkami leta 1459. Knjiga obsega 136 pergamentnih listov z velikimi barvnimi z črtnimi črkami. To knjigo je našel neki Berger na gradu Freienthur pri Celovcu. Knjiga je bila prodana za 96.000 kron.

Način pozdravljanja. Ljudje iz različnih krajev sveta in različnih narodnosti pozdravljajo se na vse mogoče in čulne načine.

Braziljanci n. pr. polži glavo na trebuh onega, ki mu velja pozdrav. — Mehikanece dotakne se najprej zmišlje in potem poljuti roko onega, ki ga pozdravlja. — Indijanka odkrije pri pozdravu svoje prsi. — Otočan južnega morja sname svojo perico z glave,

ruskega junaka... Smatrajo ga za ogleduha, a on je preponosen, da bi se opravičeval. Čemu?... Saj Ivan Ivanovič se ne boji...

Njegov duh je prežlaval daleč od tod, tja do velikega Dona, kjer stoji njegova kočja ob bregu, na katerem rezko šumi visoko bičje...

Njegove oči zro zaupno proti zapadu, tja, kjer se bojuje za gorovjem toliko njegovih tovarišev, tja, kjer leži daleč, daleč sveta, velika Rusija...

In mehek izraz leži v teh velikih, zaupnih očeh... Ivana Ivanoviča so prevzeli spomini na dom, na staro Varuško, na nežno devojko z dvema otožnima, modrima očesoma...

Mlad častnik je počasi spravil karto in jo vtaknil v žep.

Kratko povelje in deset pušek se je dvignilo proti prsom Ivana Ivanoviča...

A on se niti stresnil ni. Njegove oči so še vedno zrlé zamišljeno proti daljnemu gorovju, nad katerim so se trgale megle in se je kazalo sinje nebo. Ah, daleč tam, kjer leži sveta, velika Rusija, se čisti obzorje...

Puške so zaškrtele — — —

»Varuška... Katjuša...« je še nil Ivan Ivanovič...

Oster pok iz deseterih pušek in Ivana Ivanoviča ni bilo več...

Ob Domu pa sta molčali v samotni koči Varuška in Katjuša. Tiho je bilo vse in oljnata svetiljka je mračno razsvetljevala mali prostor.

Obema je bilo mirno v srcu, a vendar tako težko in žalostno... Varuški, sedeči ob mizi, so kapale drobne solze skozi prste...

Zunaj je potegnil veter, okence je zacingljalo poluglasno in oblak je zopet zakril mesec.

»Ah, Varuška, Ivana ni več... mojega Ivana... Glejte, po slovo je prišel, mimo kočje je šel... ravno sedaj... in na okno je potrkal...« je zaihtela Katjuša in velike solze so se jej udrle po belih licih navzdoli...

»Kakor hoče Bog... golobička moja. Nikar ne joči, otrok!...« jo je tolašila Varuška in jo z velo roko božala po plavih lasih...

A tudi njej je bilo tako otožno v srcu, kakor še nikoli ne...

Zunaj nad stepo pa je bila pokojna noč, le veliki Don je hitel na jug in visoko bičje je šepetalo z rezkim šumom v nočnem vetru...

Ar jo dene onemu na glavo, ki ga hoče pozdraviti. — Ako se srečata dva Arabca delata, kakor bi hotela eden drugemu roko poljubiti, česar pa ne storita. — Prebivalci z otoka Atahaiti si razkrijejo ves goraj del života. — Etiopce odprše pas onemu, katerega pozdravlja ter si ga pripaše sebi. — Grenlandčan poljubi onega, ki ga pozdravlja. — Kifarec pljune v roko onemu, kogar pozdravlja. — Siamec sleče svoje goranje hlače ter jih omota onemu okoli telesa, katerega pozdravlja. — Kako Evropejec pozdravlja, nam je znano, sicer tudi on pozdravlja na različne načine: eden se odkrije kakor bi hotel nekaj atesti s klobaka, drugi prinse klobak kar do drugega stegaa, tretji zopet stegaa roko; zopet nekateri pozdravjo ter privzdignejo klbik kakor bi hoteli kakega ptiča spustiti izpod klobaka.

Marakadej se pripeti, da se Evropejci pozdravljajo tudi s palicami.

Velika tatvina. Iz orijentalnega kurirnega vlaka, s katerim se je vozil nedavno bolgarski knez Ferdinand z Dunaja v Sofijo, je bila vsa pošta za Bolgarijo in Turčijo ukradena.

Nogovice za Ruse. Ruski klub v Bellemgradu nabira, kakor poroča »Zastava«, volnene nogovice za ruske vojake v Vzhodni Aziji. Klubu je došlo v kratkem času noko liko tisoč parov nogovic in sicer večinoma od srbskih svečnikov.

Zadnji podanik veliko-poljske kraljevine. — V Varšavi je te dni umrl 110 let stari Dominik L'znievski. Rodil se je leta 1794, eto dan prej, nego je bila razdeljena Poljska. Bil je torej eno leto podanik Poljske kraljevine.

Kje bom jaz slavil božične praznike?!

Črtica. — Napisal: I. Kevc.

Nevesta stopila bom jaz pred altar,
naj žrtvenik bil bi v resnici...
In njemu bom dala življenje to v dar,
ki bo mi soprog — po krivici — — —

Bla je krasno-jasna zimska noč. Nešteto lučic je migljalo na azurnem nebu. Nešteto tih nebesnih lučic je naznanjalo svetu: veličastvo nočnega večera. Hrib iz plan sta bila pokrita s tinko, belo odejo, ki je divno, kakor v srebru, isknila ob luninem svitu. Okna hč so bila bolj razsvetljena, nego ob navadnih večerih. Tu pa tam je bilo videti kako osebo, ki je nosila kadila in blagoslovljene vođe okoli hišnih poslopij, a čb blizu in daleč čul si mikedneče pritrkovanje zvonov — ki so nosili zemljanom spomine na ono noč, ko je sinil vesoljnemu človeštvu svoboda veliki dan — — —

Sveta noč! Bodi tudi ateist, vendar se ne moreš ubraniti bajne poezije, razlite v tej noči po vseh srečih v vseh delih sveta, kjerkoli siplje svoje tople in jasne žarke krščanska civilizacija. Ko tako stojijo ljudje ob božičnem drevcu, ustajajo jim spomini na mladenke dni, ko je vsakdo v brezskrbju in sreči, ob ljubezni svojih volitaljev in svojev preperal ob jaslicah — božično pesem — — —

Mej durani napol mestne hiše se je prikazala okoli devete ure zvečer deklica kak h osemnajstih let. Pogledala je napol pleho in napol radovedno okoli sebe, se zanislila v migljajoče zvezdice ter vzdihala glasno: »O Bog, odpusti mi, ker sem tako — neubogljiva, nasproti svojim starišem! Odpusti mi, ker menim, da je greh biti nevredna žena njemu, ki ga ne ljubim...« In zavila se je v dolgo ruto, krenila brzi korakov na glavni trg ter izginila skozi vrata gosposke hiše, nad katerimi so se blestele pozlačene črke: »Čitalnica«.

V istem trenutku se je priplazila izza ogaja sredeje visoka postava, ki je mrmraje zažugala parkrat s kazalcem proti oknu prvega nadstropja: »Le pojdi, le pošči ga, ali pravim ti: moja boš in nikdar nje gova! Tvoj stari je za ne, in to zadostuje. Saj ti si mi tako — postranska stvar!« — Še par jeznih pogl dov proti razsvetljenim čitalniškim oknom in izginil je, godinjaje sam sboj, mej hšami.

Sredi velike dvorane čitalniških prosto rov stalo je divno okrašeno božično drevo, okoli katerega se je vrtele polno veselih, a tudi le na pol veselih in celo zamišljenih obrazov obojega spola. — Pri dolgi misli so bili zbrani cerkveni — ob enem čitalniški pevci in pevke. Igrali so tombolo, kar je v tem kraju, ob čakanju na polnočno mašo — že nekato obligatno. — Mej to, deloma resnično, deloma pa le prividno veselo družbo

je sedela tudi Lavretova Tončka, hči tržkega posestnika, podžupana in cerkvenega ključarja, moža stare korenine, a še bolj starih — nazorov. Sedela je nasproti priprostemu pa čednemu trškemu fantu, s katerim je vsaki hip menjavala tajne, pomembne in — tužne poglede.

»Fantje in dekleta! Enajsta ura, zven nas kliče na kor!« je zaklical pevovodja, na kar so se pričeli vsi počasi odpravljati tja, od koder je prihajal doneči glas zvona — proti cerkvi.

»Tončka! povej, me-li res ljubiš, ali se mi samo hliniš? Opažujem te neprestano in ob tem živim v grozi negotovosti in nemiru.« Tako je vprašal Žvanetov Ljuzje milim in tresočim glasom Tončko, ki jo je spremljal proti cerkvi.

»Oh, ne muči me, saj veš, da te ljubim, edino tebe. Srce mi krvavi žalosti, ko počni — tedaj, ko vse mirno spava — premišlujem, kako me hočejo primorati, da postanem žena onemu — saj veš — Rutarjevemu!« — Stisnila sta se ljubeče za roki ter izginila z drugimi vred skozi cerkvena vrata na kor, kjer so je malo pozneje glasila veselo-slovesna pesem: Slava Boguna višavah in mir ljudem na zemlji, ki so blage volje! Ali v sruu dveh pričujočih ni vladal mir, pač pa sta se jima zarosili očesi ob akordih svetonočne po-zije.

Pustni ponedeljek so bili pri Lavretovih po konci že na vse zgodaj. Posli, oblečeni na pol praznično, letali so sam ter tja, kakor lastavice, ko deajo spomladni gaezde. Debela kuharica je imela polce roke opravila ter je, v polni zavesti svojega velikega dostojanstva, ukazovala in grajala podrejene si pomočnice. M j tem, ko je mati Lavretka osrlo opozarjala v kuhinji, da naj pazijo, da se jim »roba« ne priamodi, ker mej svati bodo tudi »gospodje«, kakoršnjim ne gre v slast vsaka »priamoda« — nastavljal je oče Lavret oni sodček — v kotu, ki ga je »šparal« za dan poroke svoje hčere — — —

V prvem nadstropju je pa slonela ob odprtem oknu, obledelih lic ter objokanih in trudnih oči — Lavretova Tončka. Branila se je dolgo, branila... zastoj. Zgoliti se mora, ker tako hočejo stariši in sorodniki, a ona neče biti nepokorna in neubogljiva hči — — —! Danes je tisti usodni in zanjo grozni dan, ko jej bo stopiti pred altar ter izreči ono kratko, ali večnoobvezno besedo »da«.

V solzah se je obrnila proti nebesnemu svodu ter vskliknila: »Nebo, neizmerno nebo! Bodi mi vsaj ti milostno, ko že nikjer drugje ne nahajam milosti! Nevesta stopim danes pred altar in postanem žena — po krivici! Ne šej mi tega v grlih saj veš, da se ni zgodila moja volja...«

In dve uri pozneje so stariši, sorodniki in znanci stiskali roke novoporočencema: Lavretovi Tončki in Rutarjevemu Drečetu, žaleči jma — o ironija — vse dobro — — —

Na večer dne 24. decembra istega leta izstopil je vitek mladenič iz nizke a čedne tržke hišice ter je, oborožen z gorjačo, odkorakal po glavni cesti proti cesarskim gozdom. Bil je to Žvanetov Ljuzje. — Odkar je izgubil svoje vse, Lavretovo Tončko, ni imel več mirnega trenutka. Posebno nočoj — na svetli večer — so mu rezali in žgali dušo spomini na leto dnij nazaj... Zapuščal je ljubečo mater, ki jej niti povedal ni, da odhaja — sam ne ve, kam... Gaalo ga je v svet, daleč, daleč proč, da pozabi tam gorje srčne boli — — —

Na križpotju, kjer vodi staza v cesarski gozd, se je zabliskalo pred njim srečo znamenje. Kolikokrat sta bila skupaj pred to sveto podobo, ali sedaj je izgubljeno vse. — Od farne cerkve doné mu na uho mili glasovi zvonov, oznanjajoči — sveti večer, a on se potika, kak r begunec, po tej samoti. Kakšna razlika mej lani in leto! Še en pogled v srečo podobo in vzkliknil je obupno: »Bog! kje bom jaz slavil božične praznike?! — Z Bogom mati moja!! —« In izginil je po snežni pti v tiho sveto noč — — —

Neko soboto maja meseca so žalostno in ob nenavadni uri zepeli zvonovi farne cerkve. — Kedo je neki umrl? povpraševali so se tržani radovedno. Nu, kmalu je prihitela tržka branjevka Lucija z grozno novico, da je Rutarjev Dreče padel z drevesa in se ubil. — »Joj, joj! Groza! Še tako malo časa poročen in taka nesreča«, tarnale so babnice. »No,

saj sem vedela, da ne bo sreče, ker je bila vsa stvar prišljena«, ustla se je Žetova Neža. »Bog mu grhe odpusti, ker ni bil previdnej, saj je bil dober človek«, tžila je Vrtarjeva Mica ter čudno skremžila obraz.

Štirinajst dni po tem dogodku je še edino črna Tončkina obleka spominjala tržane na Drečetoovo nesrečno smrt. — Babnice so jo sicer nekaj časa obirale, da premalo žaluje po možu in de daja premalo »ubogajme« — a počasi pozabljeno je bilo vse, ker so prišli zopet drugi zanimivi dogodki na dnevni red.

Tončka pa sloni najraje ob vrtnem zidu, opazuje mimoidoče ter hrepeneče čaka poročila o Žvanetovu Ljuzetu. Posebno ob svetih večerih, ko čuje veličastno pesem: »Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so blage volje!« vzbuja se jej spomin nanj, ki ga je tako ljubila, a ga jej je csoda nemila iztrgala iz naročja.

»In mir ljudem na zemlji, ki so blage volje!« — Ali ona nima miru, odkar je Ljuzje radi nje zapustil domačo grudo. Pričakuje ga zaenkrat, ker šal je po svetu — Bog ve kam! — — Tončka blede in vene — jesenska rž — — —

Rusko-japonska vojna.

(Brzobjavne vesti.)

Japonci v Koreji.

NEW-YORK 24. »New-York-Herald« poroča iz Seula od 19. t. m.: Japonska garnizija je močno zmanjšana; čete gredo proti severu. Ustje reke Jalu in pristanišče v Činampo sta zamrznjena. Japonci hočejo položiti na otoke lshko železnico preko ledu, da bi zamogli prevažati zaloge za mandžursko armado.

Boji med Rusi in Japonci v severni Koreji.

LONDON 24. »Daily Telegraph« poroča iz Seula od včeraj: Na severu Koreje so se vršili med Rusi in Japonci ljuti boji, v katerih so zmagali Japonci. Polkovnik, ki zapoveduje v severni Koreji in ki ima svoj glavni stan na severnem bregu Jalu, je bil radi svoje hrabrosti imenovan generalom. Glavni stan japonskega generala se zveže po telefonu s palačo korejskega cesarja.

Iz Tokija.

LONDON 24. »Standard« poročajo iz Tokija od včeraj: Rusi ojačujejo neprestano svoje sprednje straže s svežimi četami. Japonski častniki so mnenja, da so vojaki evropske Rusije manj rabljivi za vojno nego sibiraki.

Kitajci zaplenili 3 milijone patron.

LONDON 24. Kakor poročajo »Times« iz Pekinga, so včeraj Kitajci zaplenili blizu Pekinga pri neki železniški postaji tri milijone patron. Strelivo, ki je bilo skrito v volnastih zabojih je bilo na kamelah dovedeno iz Ka'gana ter naslovljeno na nsko rusko tvrdko v Tientsinu. Namenjeno je bilo boje za Port Artur.

Iz Mukdena.

LONDON 24. »Rutarjevemu biro« so sporočili včeraj iz Mukdena: Danes se je Rusom posrečilo potisniti ob vozni cesti 4 in p l kilometra proti jugu več oblegovanih topov, čeravno je japonsko topništvo silno streljalo. Sovražnik je oddal okolo 100 strelj. Provrzčena škoda je neznatna. Dvanajst mož je bilo ranjenih. Ker je težko dobiti v Mukdenu živila, so kitajski uradniki odpotali mnogo kitajskih beguncev proti severu.

Brzobjavne vesti.

Cesar odpotoval v Wallsee.

DUNAJ 24 Cesar je odpotoval v Wallsee, kjer bo preživel božične praznike v

rodbini na lvojvode Fraca Salvatorja. Cesar se povrne na Dunaj 28. t. m.

Grofica Montignoso.

LIPSKO 24. Grofica Montignoso je odpotovala še le v minoli noči preko Frankobroda v Florenco.

Nesreča na železnici.

PARIZ 24. Po noči sta radi goste megle trčila prad Parizom skupaj dva brzovlaka. Osem oseb je bilo ubitih, trideset pa ranjenih. Sodi se, da je pod razbitimi vozovi še več mrtvih.

Restaurant FINDING

ul. Cologne 11—13

Dreherjevo in plzensko pivo
Nemška in italijanska kuhinja

Izvrstna vina.

Največji lokal za plese.
Vrt. Kegljišče.

Zaloga tu- in inozemskih vin, spirita in likerjev
in razprodaja na debelo in drobno
TRST. — JAKOB PERHAUC — TRST.

Via dell'Acque št. 12. (nasproti Kadi Centrale).
Velik izbor francoskega šampanjca, penečih dezertnih italijanskih in avstro-ogrskih vin. Bordeaux, Burgunder, renskih vin, Mosella in Chianti. — Rum, konjak, razna žganja ter posebni pristni tropinovec, slivovec in brinjevec. — Izdelki l, vrste, došli iz dotičnih krajev. Vsaka naročba se takoj izvrši. Razpošilja se po povzetju. — Ceniki na zahtevo in franko. — Razprodaja odpol litra naprej.

ZOBOZDRAVNIK

Univ. Med. Dr. Makso Brillant

v TRSTU

ulica S. Antonio št. 9. II. nadstr.

Izvršuje izdelanje z emajlem, porcelanom
srebrom in zlatom.
Izdeluje posamezne umetne zobove kakor
tudi celo zobovje.
ORDINIRA od 9.—12 predp., 3.—5. popol.

Kam pojdemo za praznike!

V „Gostilno Trošt“

v Škorkljo šte. 471 nad rojansko cerkvijo
(na levo navzgor)

kjer se toči izvrstno domače črno in belo kakor tudi
prve vrste istrsko vino. Domača kuhinja.

Sprejemajo se vsakovrstna dela in po

posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko.

Tovarna pohištva

RAFAEL ITALIA

Velikansko skladišče in razstava

pohištva in tapetarij

TRST

ulica Malcantan šte. 1

po zelo nizkih cenah.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A

(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko.

TRST - Farneto 33 Prva narodna TRST - Farneto 33

MIRODILNICA Simona Skrinjar-ja

Velika zaloga vseh in svežih barv, pokost
za podove, emajlna pokost, vseh vrst čopičev, petrolej, šipe, parfumerije, gobe, mineralne vode,
kuhinsko in toaletno milo.

SPECIJALITETA
PREPARIRAN VOSK ZA PALKETE.

MARIJA vdova ČOKELJ

TRST - Via Geppa št. 10 - TRST

priloga svojo
NOVO GOSTILNO
katerajepreskrbljena
z dobrim vinom ter
mrzlimi in gorkimi
jedili.

Cene zmerne.

Anton Žerjal

TRST - ulica Belvedere št. 3 - TRST

priloga svojim cenjenim rojakom v mestu, okolici
in na deželno vedno sveže jedilno in kolonialno
blago, tu in inozemskih testenin, raznovrstnega olja.
Pošilja na deželo na debele in drobno.

Cene zmerne.

ANTON SKERL

mehanik, zapriseženi zvedenec.

Trst - Carlo Goldonijev trg 11. - Trst.

Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“.

Napeljava in zaloga električnih zvončkov. Izključna
prodaja gramofonov, zvončkov in fonografov. Zaloga
priprav za točiti piwo. Lastna mehanična delavnica za
popravljanje živalnih strojev, koles, motokoles itd.
Velika zaloga pripadkov po tovarniških cenah.
TELEFON št. 1734.

SVOJI K SVOJIM!

Prva klet dalmatinskih vin

Biliškov & Arambašin.

v TRSTU, ulica Sanitá 22.

TRANSITNA ZALOGA

Lastni vinogradi in nasadi oljk v

Kaštelu v Dalmaciji.

Na zahtev se pošilja na dom v steklenicah ali sočočkih.

Otvorila se je nova prodajalnica

ulica Barriera vecchia 19

kjer so na izbero zlato in srebrne ure za moške

in ženske, kakor tudi zidne ure.

Poprave se izvršujejo z največjo natančnostjo z 2-let. jamstvom.

Budilnice od gl. 1.50 z 2-let. jamstvom.

Anton Buckar & Ferdo Haslinger

zaprisežena sodna cenilec ter

urarija južne železnice.

Pekarna in sladčičarna

FRAN MILLANICH

Trst. - ulica Commerciale 7 - Trst.

Trst. na dan svež kruh vsake vrste. Raz-

našene na dom. Sprejema naročbe na sladčice

itd. o priliki porok in krstov.

Najugodnejše cene.

Zaloga

izvozn-marčne (Export-Märzen)

in vležane (Lager)

Pive

v odčeki in v boteljkah, kakor tudi

— Kvasa —

iz tovarne Bratov Reininghaus

Steinfeld pri Gradcu.

Zaloga Mattonijeve Giesshübler

vedno sveže kisle vode

po zmernih cenah

pri

ANTONU DEJAK junior

TRST

Via degli Artisti št. 17

MA LA OZNANILA

Čevljarnica

Iv. Lekan

TRST ul. Giulia 7 (p. ljud. vrta)

izvršuje točno in elegan.

vsakovrstna obuvala za

gospo, gospode in otroke.

Specijaliteta: obuvala za

defektne noge; obuvala

po kopitah zad. modela.

V novi prodajalnici jestvin

in kolonial Petra Peternel

v ulici Giulia št. 76

je v dobri vsakovrstne jestvine

(kavoj, kava, riž, testenine

(napelje, sladkor, turško

in belo moko, naravno maslo,

sveče, mlo, jedilno olje prvo

vrste po 36 novč.

— Blago vedno sveže. —

Nova prodajalnica

Romolo Perini

zlatar in droguljar

Via del Rivo 26

Sprejema poprave, kupuje

zlat, srebrno in juvele.

Popravlja ure na jamstvo.

Prodajalnica jestvin in kolonial

napoljskih in tuzemskih

testenin, olja, kisa, mila

Ivan Počkaj

TRST ul. Petronio 2

vogal ulice Settefontane

Zaloga moke, žita,

otrobov na izbero,

Vedno sveže blago.

Posiljanje na dom in od 5

kg. na deželo.

MIRODILNICA

Henrik Bonetta

ul. Carradori 18 (vogal Geppa)

Specijaliteta navadnih in me-

dicinalnih drog, barv, pokosti,

lakov, čest, čopcev, navad-

nega in parfumsnega mila, pe-

troleja, spirita (žeste) za go-

reti. — Barvilo za čiščenje

vina.

Nizke cene.

Prodaja na debelo in drobno

Josip Talamini

TRST - ul. della Pietà 13 (dvorišče)

Zaloga istrskega in dal-

matinskega vina, mar-

sale, vermuta in najfin.

refoška v boteljkah.

Dostavljanje na dom

— Telefon št. 1664. —

Guerino Marcon

ulica Tivarnella št. 3

Priporoča svojo zalogo

oglja in drv, ki je vedno

preskrbljena z najboljšim

kranskijskim blagom. Pro-

daja na debelo in drobno.

Pošiljanje na dom.

— Telefon št. 1664. —

Tovarna kisa

Bruschina & Hrovath

Trst - Riva Grumula 6

Zaloga vinskega kisa

in specialnih kisov.

Konkurenčne cene.

Carlo Schönberger

TRST

ul. S. Caterina 11, II

civilna krojačnica

Naročbe in plačila

po dogovoru

Vsaka obleka se izgotovi v 24 ur.

— Nova zaloga —

ovsa in sena na debelo in

drobno M. vd. Zerquenich

ul. Pierluigi di Palestrina

(prej. ul. delle Acque) vogal

ul. Coroneo.

Prva trž. brusilnica

— na električno moč —

Gualtiero Cozzio

Passo S. Giovanni št. 2

(vogal ulice Torrente na-

sproti kavarne Chiozza

izvršuje vsakovrstno bru-

šenje in poliranje.

Ima tudi v zalogi vsa-

kovrstne nože itd.

PEKARNA

flojzij Gul

TRST - ul. Caserma 17 - TRST

(nasproti trgovski kavarni)

priporoča v vsakem času

svež kruh, sladčice itd. itd.

Sprejemanje domačega

kruha v pecivo.

Prodaja moko prvih mlinov.

Pošiljanje na dom.

Jvan Jančar

tehn. konces. zobozdravnik

TRST ul. Torrente 32 II. n.

Delavnica za umetno zo-

bovje. Izvršuje popolno

zobovje iz kaučuka ali zlata

po francoskem sestavu. Po-

prave v 2 urah.

Cene zmerne.

Sprejema od 8—6 pop.

Fran Macorig

trgovina z jestvinami

ul. Barriera vecchia 38

Zaloga sladkorja, kave,

riža, raznega žita, moke

in otrobov. Vino v bu-

teljkah, mineralna voda.

Specijaliteta tu inoz. te-

stenine, surovo in ku-

hano maslo.

Najstarejša

slovenska zaloga, tovarna

pohištva Andreja Jug

v Trstu, ul. S. Lucia 18

(zadej tribunala) priporoča

vsake vrste solidno izde-

lano, svetlo ali temno po-

litirano pohištvo.

Moške in deške obleke

v velikej izberi.

Velika izbora črnih oblek

Površniki, ulster, hlače.

— Posebnost: bombažne delavske hlače. —

FRAN KALASCH

v ulici Arcata št. 9 (vogal ulice Sapone)

Trgovina z manufakturnim blagom

Barriera vecchia II. - ANTON SANCIN - Barriera vecchia I.

Zaloga perila, blaga od same volne za ženske obleke, velik dohod barhanta (fuštanj),

veleur in pletenin; zaloga imbotiranih in flaneliranih pogrinjal, bele in barvane srajce

za moške, maje, spodnje hlače in delavske hlače; bogat izbor ovratnikov, zapestnic

in kravat. — Moderci in drobnarije. —

Vse po najnižjih cenah, da se ni bati konkurence.

„Al Trifoglio“

Niko von Perrelli

TRST - ul. Valdirivo 25 - TRST

(zraven zaloge butelj g. Hackerja.)

Izbera vsakovrstne perutnine, puranov, rac, gosij, piščancev

in piščet, divjačine ter okajenega mesa iz Prage in Gradca.

— Izvoz jajc, divjačine in volovskega mesa. —

Varstvena znamka: „SIDRO“.

LINEMENT. CAPSICI COMP.

nadomestek

pain ekspelerja

je pripoznano kot izvrstno, bolečine bla-

žeče mazilo; dobiva se po 80 stot., 140 K in

po 2 K v vseh lekarnah.

Pri vkupovanju tega povsod preljubljenega

domačega zdravila naj se pazi edino le na ori-

ginalne steklenice v zavrtkih z našo varstveno

znamko „SIDRO“ iz Richterjeve lekarne in le

tedaj je gotovo, da se sprejme originalen izdelek.

Richterjeva lekarna „pri zlatem orlu“

PRAGA, Elizabetine ulice št. 5, nova.

Dnevno razpošiljanje.

Manufakturna trgovina

Ambrosich & Modricky

TRST - ul. Belvedere 32 - T. ST

Fuštanj za krila širok 90 cm po 36; 42 novi.

Fuštanj veleur od 27 novč. dalje, bel, siv in

piquet fuštanj. Koten na bela in siva. Maje, slaji

in rute. Odeja od volne ali bombaža. Pregrinjala

preproge za mej posteljo. Kravate, srajce za

moške in ženske. Krila, nogovice, čipke in žamet,

kakor tudi raznovrstne drobnarije.

M. U. Dr. Ant. Záhorský

ulica Torre Bianca št. 8

priporoča svojo pomoč na porodih, abortih

in vseh ženskih boleznih.

Ordinuje od 9-11 predp., 2-4 ure pop.

Telefon št. 1384.

ULICA CASERMA št. 6

PRODAJALNICA manufaktur

in drobnarij, bombaževine, fuštanja, izgotov-

ljenega perila, krp itd. itd.

vse po najnižjih cenah.

Ivan Visintini.

URAR

F. PERTOT

Trst, ul. Poste nuove 9

priporoča veliki izbor ur:

Omega, Schaffhouse Longi-

nes, Tavanis itd. kakor tudi

zlate, srebrne in kovinske

ure za gospo.

Sprejema popraviljanja po nizkih cenah.

M. SALARINI

v ulici Ponte della Fabbra št. 2.

(Vogal ul. Torrente.)

Zaloga izgotovljene obleke

— za gospode, dečke in otroke.

Velik izbor suknene blaga za obleke po meri. —

Bogat izbor površnikov, ulstrov, ranglan, plašcev in

havelokov po to

Hotel „pri zlatem jelenu“ v Gorici

popolnoma prenovljen, v trgovskem središču, nasproti nadškofjski palači. — Sobe za 1 K naprej. — Velik jedilni salon, poleg stekleni salon s teraso. — V restorani s stropom z drevjem obsajen (Lort erando. — Sobe za klube društva, za družbe. — **Shajalce** v sk e e izmsta in dežele v sobe poleg kegljišča. — se se e češpmvzs v sepiroj pel atij).

Jzvrstna kuhinja. Domača in pluja. vina Jzvrstno plzensko in puntigamsko pivo.

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON

TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5
MEBLOVANJE PO NAJMODERNEJSIH ZAHTEVAH
KATALOGI BREZPLAČNO.

Narodni kolek je

vdobiti pri upravi

„Edinost“

Trgovci!

Dopisujte v svojih trgovskih poslih vedno v slovenskem jeziku in zahtevajte slovenske račune!!

Tomaževa žindra

(na debelo in drobno)

Nova krma „Melassit“

za konje, vole, krave, prašiče.
Kilo po 20 stotik. Vrečo od 50 kg. K 8.

Prodaja

HUBER & Comp. v TRSTU

v ulici Madonnina šte. 7 (nasproti bivšemu parnemu mlinu).

KONSTANTIN RUBINIK

Prodajalnica mrežic, Ulica Stadion 3.

Sprejema prekladanje in čiščenje svetilk na plin ob času selitve. Neprekosljivo plinove mrežice. — Vsakovrstni pripadki za razsvetljavo. Narobe za popolno čiščenje stanovanj.

Mladenec, ki je dovršil 14 leto se takoj sprejme v prodajalnice likerjev. Naslov pove uprava „Edinosti“.

Kdo želi dati?

za božične praznike ali novo leto kak lep dar?

Barriera **Jakob Grassi** vecchia 21
Sprejema vsakoje poprave brez konkurence.

Za Božič in novo leto

se vdobi v pekarni in sladč. ter lastni tovarni biskotov

ALOJZIJ DUGULIN

TRST — ulica Barriera vecchia 25 — TRST
mandolat, raznovrstne sladčice, milanski bomboni.
Sprejema naročbe na sladčice, torte itd.

zalogo istrskih in dalmat. vin
v ulici Cecila 16 (vogal ul. Ruggero Manna)

Zaloga je vedno preskrbljena z vini najboljših kletij. Cene: istrsko po 64 st., belo brisko po 50 st., opolo iz Visa po 72 st., vse franko na dom.

Za obilne naročbe se priporoča

IVAN TONEL.

Moderci „Viktorija“ in „Radikal“.

po 50, 1.70, gld. 1.25, 1.30, 1.50, 1.80, 2.20 3. — in 4.20

VELIK IZBOR

vseh predmetov za jesen in zimo.

Volno blago vseh vrst in različnih cen tudi za moške, ali ženske obleke, barbant b i in barvan židane in volnene šerpe za ženske, zimske rokavice plet ne ali od kože, volnene bombažne in barbantae jope in spolnje hlače itd. ter različno perilo

Jakob Klemenc,

manifakturna prodajalnica

TRST — ul. S. Antonio št. 1. — TRST

Na zahtevo franko vzorci in ceniki.

Banque Hypothécaire et de Prêts Franco-Anglaise

PARIS - 20-22, RUE RICHER - PARIS

dovoljuje hitro in kulantno:

AMORTIZACIJSKA POSOJILA

po 3 1/2 in 4% na prve in druge stavke do 1/2 dela cenilne vrednosti za dobo od 15 do 75 let.

OSEBNA POSOJILA

po 4 1/2 in 5% duhovnikom, oficirjem, državnim in zasebnim uradnikom, trgovcem in industrijalcem s poroki ali brez porokov za dobo od 1. do 15 let.

Konverzija bančnih dolgov financiranje in spremenjava

podjetij v delniške družbe.

Dopisuje: francosko, angleško, nemško, italijansko, rusko in špansko.

Pojasnila brezplačna!

„Avstrijsko parobrodno društvo“ - Trst.

(Avstro-amerikanska proga.) - Bratje COSULICH.

Nova redna, hitra in direktna služba za blago in potnike

mej Trstom in Novim Jorkom.

Hitri in elegantni novi brzoparobrod

GIULIA

5500 ton. odpluje dne 31. decembra v Novi York.

Potnina znaša III. razred K 180.—, II. razred K 250.—, I. razred K 300.—.

Potrežba in hrana (vsak dan svež kruh in meso) dobro vino, zdravniške službe. Parniki so električno razsvetljeni in ventilirani. Potniki III. razreda imajo popolno svobodo na krovu.

Za pojasnila se je obrniti na društvo v Trstu, ulica Molin piccolo št. 2

RESINOL

ki se nahaja pod varstvom zakonov za patente je prvi in edini patentovani izdelek v obliki olja za mazanje in snaženje podov za odpravo

jetike Iznajditelj je **Artur Godnig.**

„RESINOL“ je pripoznan od sodnih izvedencev kot edini izdelek, ki zamore odpraviti jetiko, kajti prah se ne samo omoči kakor pri drugih jako razupitih oljih, brez nikake vrednosti, marveč se isti in vsi mikrobi združijo v neko skupino, ki se ne dviguje več v zrak.

„RESINOL“ se vdobiva v vseh boljših mironilnicah.

Za snaženje podov se je obrniti na trdsko

Artur Godnig v Trstu

Riva Pescatori 12 — Telefon 1160 — Riva Pescatori 12

POŠTNO PREDALO 120.

Manifakturna tvrdka BERTOLI & SBUELZ

Piazza Barriera vecchia 2 in ul. Nuova 38 (naspr. palači Salem).

ponuja za zimski čas

fustanj velleur z novimi risanj od 25 novč. više

kotenina navadna za rjuhe . . . 13

bela . . . 18

bombazna flaneleta . . . po 18

Velika zaloga žepnih rut, volnenih in svilenih ovratnic

Diakaste zimske srajce za moške in ženske.

Boгат izbor najfinjšega blaga za ženske obleke, vse po konkurenčnih cenah.

Filijalka ul. Nuova št. 38

Razglednice

„Narodnega Doma“ in druge ima v zalogi

Janko Trošt — TRST — „Narodni Dom“.

Pekarna in sladčičarna z lastno tovarno biškovtov

Josip Mreule

TRST — ulica Molin Grande št. 32 — TRST
3 krat na dan svež kruh, raznovrstne moka prvih ogrskih mlinov, fine vina v buteljkah, sladčice itd.
Sprejema naročbe za sladčice.

MIRODILNICA

Emiliju Cumar pok. **Friderika**

TRST — ulica Belvedere šte. 51 — TRST

Podružnica:

Opčine 209 zraven kav. „All' Elettrovia“.

Velika izbora in zaloga

šip, žebeljev, barv, čopičev, mineralnih vod, vinskega špirta, voščenih in lojevih sveč.

Kislina, laneno olje, navadno in dišeča milo.

Oznanilo.

Z novim letom 1905. pričela bode na novo

ustanovljena **mlekarna** na

Prestranku pri Postojni

oddajati mleko in mlekarske izdelke.

Postreglo se bo vedno s svežim mlekom in

ne pretirano ceno.

Priporoča se spoštovanim odjemalcem.

DROGERIJA Josip Zigon ul. Caserma 8

Izbior drog, barv, čopičev, pokosti, parifumov, fin. mile. — Zaloga mineralne vode, voska za parkete, na mrzlo pripravljenega sirupa tamarindo, malinoveca itd. itd.

Pekarna

FRAN PASCUTTI

zalagatelj prvih hotelov, restavracij,

kavarn in vojarn.

Piazza della Caserma 4 in ul. Carlo Ghega 4

Telefon št. 1333.

Trikrat na dan svež kruh.

Pošiljanje na dom.

Pekarna, sladčičarna in tovarna biškovtov

Vinko Škerk

TRST — ulica Acquedotto št. 15 — TRST

Filijalka v ulici Miramare št. 15

Raznovrsten kruh, moka prvih tovarn, sprejema naročbe na najfinjšo pecivo ter dostavlja kruh na dom.

Za obilen obisk se toplo priporoča cenj. občinstvu.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Podružnica v Celovcu.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavah plem, priporitet, komunalnih obilgacij, srečk, delnic, valov, novcev in deviz.

P

Polno vplačani akcijski kapital K 1.000.000

Zamenjava in eskomptuje

izrečane vrednostne papirje in vavčnje zapale

kaposa.

Daje predjume na vred. papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni

izgubi

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavoije.

Rekompt in inkasno posloje

Bar

Podružnica v Spletu

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim

obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge d

dne vediga.

Promet s čeki in nakaznicami.